

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2024 – 2025

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Cum nu se dă scos ursul din bârlog, țăranul de la munte, strămutat la câmp, și pruncul, dezlipit de la sânul mamei sale, așa nu mă dam eu dus din Humulești în toamna anului 1855, când veni vremea să plec la Socola, după stăruința mamei. Și oare de ce nu m-aș fi dat dus din Humulești, nici în ruptul capului, când mereu îmi spunea mama că pentru folosul meu este aceasta? Iaca de ce nu: drăgăliță Doamne, eram și eu acum holteiu, din păcate! Și lașii, pe care nu-i văzusem niciodată, nu erau aproape de Neamț, ca Fălticeni, de unde, toamna târziu și mai ales prin cășlegile de iarnă, fiind nopțile mari, mă puteam repezi din când în când, pășind-o așa cam pe după toacă, și tot înainte, sara pe lună, cu tovarășii mei la clăci în Humulești, pe unde știam noi, ținând tot o fugă, ca telegarii. [...] De la Neamț la Fălticeni și de la Fălticeni la Neamț era pentru noi atunci o palmă de loc. Dar acum se schimba vorba: o cale scurtă de două poște, de la Fălticeni la Neamț, nu se potrivește c-o întindere de șase poște, lungi și obositoare, de la Iași până la Neamț. [...] Dar, vorba ceea: „Ursul nu joacă de bună voie”. Mort-copt, trebui să fac pe cheful mamei, să plec fără voință și să las ce-mi era drag! Dragu-mi era satul nostru cu Ozana cea frumos curgătoare și limpede ca cristalul, în care se oglindește cu mahnire Cetatea Neamțului de atâtea veacuri! Dragi-mi erau tata și mama, frații și surorile, și băieții satului, tovarășii mei din copilărie, cu cari, în zile geroase de iarnă, mă desfătam pe gheață și la săniuș, iar vara, în zile frumoase de sărbători, cântând și chiuind, cutreieram dumbrăvile și luncile umbroase, prundul cu știoalnelor, țărinile cu holdele, câmpul cu florile și mândrele dealuri, de după cari-mi zâmbeau zorile în zburdalnica vârstă a tinereții! Asemenea, dragi-mi erau șezătorile, clăcile, horile și toate petrecerile din sat, la care luam parte cu cea mai mare însuflețire! De piatră de-ai fi fost, și nu se putea să nu-ți salte inima de bucurie când auzeai, uneori în puterea nopții, pe Mihai scripcariul din Humulești umblând tot satul câte c-o droaie de flăcăi după dânsul și cântând. [...] Și câte și mai câte nu cânta Mihai lăutariul din gură și din scripca sa răsunătoare, și câte alte petreceri pline de veselie nu se făceau pe la noi, de-ți părea tot anul zi de sărbătoare! Vorba unei babe: „Să dea D-zeu tot anul să fie sărbători și numai o zi de lucru, și atunci să fie praznic și nuntă”. Apoi lasă-ți, băiete, satul, cu tot farmecul frumuseților lui, și pasă de te du în loc strein și așa depărtat, dacă te lasă pârdașul de inimă! Și doar mă și sileam eu, într-o părere, s-o fac a înțeleg pe mama că pot să mă bolnăvesc de dorul ei... și să mor printre streini! că vâru-mieu [...] Mogorogea, Gheorghe Trăsnea, Nică Oșlobanu și alții s-au lăsat de învățat și, despre asta, tot mănâncă pâine pe lângă părinții lor. Dar zadarnică trudă! Mama avea alte gânduri; ea îmi pregătea cu îngrijire cele trebuitoare, zicându-mi de la o vreme:

— Ioane, cată să nu dăm cinstea pe rușine și pacea pe gâlceavă!... Ai să pleci unde zic eu. Și Zaharia lui Gâtlan merge cu tine. Luca Moșneagu, megieșul nostru, vă duce cu căruța cu doi cai ca niște zmei. Ia, mai bine, răpezi-te până la el de vezi, gata-i de drum? Că mâne des-dimineată, cu ajutorul Domnului, plecați.

— Nu mă duc, mamă, nu mă duc la Socola, măcar să mă omori! ziceam eu, plângând cu zece rânduri de lacrimi. Mai trăiesc ei oamenii și fără popie.

— Degeaba te mai sclifosești, loane, răspuse mama cu nepăsare! La mine nu se trec acestea... Pare-mi-se că știi tu moarea mea... [...]

Apoi cheamă pe tata și-i zice hotărât:

— Spune-i și d-ta băietului, omule, ce se cuvine, ca să-și ieie nădejdea și să-și caute de drum.

— Mai rămâne vorbă despre asta? zise tata posomorât. Are să urmeze cum știm noi, nu cum vrea el, că doar nu-i de capul său. Când m-ar bate numai atâta grijă, măi femeie, ce mi-ar fi? Dar eu mă lupt cu gândul cum să-i port de cheltuială, căci banii nu se culeg de la trunchiu, ca surcelele. Și la iști vro șase, afară de dânsul, dacă rămân acasă, nu li mai trebuie nimica? Dar fiind el cel mai mare, norocul său; trebuie să căutăm a-l zburătăci, căci nu se știu zilele omului! Și poate vreodată să fie și el sprijin pentru iștialați.

Văzând eu că nu-i chip de stat împotriva părinților, începui a mă gândi la pornire, zicând în sine-mi cu amărăciune: „Ce năcaz pe capul meu!” [...]

În sfârșit, ca să nu-mi uit vorba, toată noaptea cea dinainte de plecare, până s-au revărsat zorile, m-am frământat cu gândul, fel și chip, cum aș putea îndupleca pe mama să mă deie mai bine la mânăstire; și tocmai când eram hotărât a spune mamei aceste, iaca și soarele răsare, vestind o zi frumoasă, și Luca Moșneagu [...] se și aude strigând afară: „Gata sunteți? Haidem! că eu vă aștept cu caii înhămați.”. Mama atunci mă și ia răpede-răpede la pornit, fără să am când îi spune de călugărie. Și, scurtă vorbă, ne adunăm, cu rudele lui Zaharia, cu ale mele, în ogradă la moș Luca, sărutăm noi mâna părinților, luându-ne rămas-bun cu ochii înecați în lacrimi și, după ce ne suim în căruță, supărați și plânși, ca vai de noi, Luca Moșneagu, harabagiul nostru, dă biciu cailor [...].

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

Textul 2

Erasmus+ este programul UE în domeniul educației, al formării, al tineretului și sportului pentru perioada 2021-2027, care sprijină atât persoanele fizice, cât și organizațiile. [...] Educația, formarea, tineretul și sportul sunt domenii-cheie care ajută cetățenii în dezvoltarea lor personală și profesională. Educația și formarea de înaltă calitate, favorabile incluziunii, precum și învățarea informală și nonformală conferă, în ultimă instanță, tinerilor și participanților de toate vârstele, calificările și competențele necesare pentru participarea lor semnificativă la societatea democratică pentru înțelegerea interculturală și pentru tranziția de succes către piața muncii. Patru priorități generale – incluziunea, transformarea digitală, combaterea schimbărilor climatice și participarea democratică – sunt distribuite egal în toate acțiunile și sectoarele programului Erasmus+ pentru perioada 2021-2027.

Europenii din toate mediile beneficiază de oportunitățile oferite de programul Erasmus+, acestea fiind experiențe care le schimbă cu adevărat viața, având efecte pozitive asupra dezvoltării profesionale, sociale, educaționale și personale. [...]

Programul în cifre

Programul Erasmus a fost lansat în 1987 și a vizat la început doar domeniul învățământului superior. Structura actuală a programului a fost creată în 2014 pentru a include toate programele UE pentru educație, formare, tineret și sport. Este unul dintre programele emblematice ale Comisiei Europene și o poveste de succes încă de la început. Din 1987 și până la sfârșitul anului 2022, numărul participanților la activități de mobilitate a ajuns la 13,7 milioane.

În ceea ce privește mobilitatea transfrontalieră în scopul învățării, anul 2020 și prima jumătate a anului 2021 au reprezentat o perioadă atipică, întrucât numărul participanților la activitățile de mobilitate Erasmus+ a fost afectat de criza sanitară și de izbucnirea pandemiei. Impactul pandemiei de COVID-19 asupra activităților de mobilitate sprijinite de Erasmus+ a fost deosebit de puternic în 2020, înregistrându-se cu aproximativ 60% mai puține activități de mobilitate decât media anilor 2016-2019. În al doilea an al programului actual, peste 1,2 milioane de participanți și-au desfășurat activitatea de mobilitate, având în vedere că programul a început să funcționeze la capacitate normală.

Raport anual privind programul Erasmus+ pe 2022, www.op.europa.eu

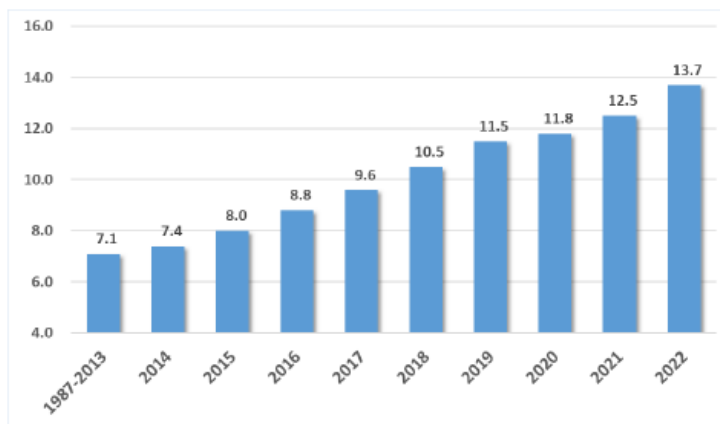

Figura 1 – Perioadele de mobilitate (cumulate) ale programului Erasmus, numărul participanților

A.

1. Completează spațiile libere cu informațiile din textul 1.

2 puncte

În anul _____, Ion pleacă din satul natal, _____, la școala de la Socola pentru a deveni preot.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Cel care duce băieții cu căruța la Socola este

- a. Gheorghe Trăsnea.
- b. Luca Moșneagu.
- c. Nică Oșlobanu.
- d. Zaharia lui Gâtlan.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Conform graficului, numărul participanților din programul Erasmus a ajuns la 8 milioane în anul

- a. 2014.
- b. 2015.
- c. 2017.
- d. 2022.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

În anii '90, programul Erasmus era destinat persoanelor din învățământul

- a. preșcolar.
- b. primar.
- c. gimnazial.
- d. superior.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a marca dacă acesta este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Imaginea Cetății Neamțului se reflectă în apa Ozanei.		
Mama este indecisă în privința plecării fiului ei la școală.		
Distanța dintre Neamț și Iași este mai mică decât distanța de la Neamț la Fălticeni.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
O prioritate a programului Erasmus+ este combaterea schimbărilor climatice.		
Figura 1 reprezintă evoluția numărului de participanți la Erasmus între anii 1987 și 2024.		
La programul Erasmus+ pot participa doar tinerii.		

6. Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a tatălui, personajul din textul 1, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență relevantă: „— Mai rămâne vorbă despre asta? zise tata posomorât. Are să urmeze cum știm noi, nu cum vrea el, că doar nu-i de capul său. Când m-ar bate numai atâta grijă, măi femeie, ce mi-ar fi? Dar eu mă lupt cu gândul cum să-i port de cheltuială, căci banii nu se culeg de la trunchiu, ca surcelele. Și la iști vro șase, afară de dânsul, dacă rămân acasă, nu li mai trebuie nimica? Dar fiind el cel mai mare, norocul său; trebuie să căutăm a-l zburătăci, căci nu se știu zilele omului! Și poate vreodată să fie și el sprijin pentru iștialați.” **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferență între limbajul utilizat în textul 1 și cel din textul 2, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Ce simte băiatul înaintea plecării la Socola? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând textul 1. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din opera literară „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a. vârs-te-le; pe-ri-oa-dă.
- b. vâr-ste-le; pe-ri-oa-dă.
- c. vârs-te-le; pe-rioa-dă.
- d. vâr-ste-le; pe-rioa-dă.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Cuvintele subliniate în secvența „Dragu-mi era satul nostru cu Ozana cea frumos (1) curgătoare (2) și limpede ca cristalul” s-au format prin:

- a. derivare (1), derivare (2).
- b. derivare (1), conversiune (2).
- c. conversiune (1), derivare (2).
- d. conversiune (1), conversiune (2).

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Seria care cuprinde formele corecte de plural pentru sensul din text al următoarelor cuvinte subliniate: „țarinile cu holdele, câmpul cu florile și mândrele dealuri” și „Raport anual privind programul Erasmus+ pe 2022” este:

- a. câmpii, raporturi.
- b. câmpuri, raporturi.
- c. câmpiile, rapoarte.
- d. câmpurile, rapoarte.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Sensul secvenței subliniate în enunțul „Spune-i și d-ta băiatului, omule, ce se cuvine, ca să-și ia nădejdea și să-și caute de drum” este:

- a. să nu-și piardă credința.
- b. să primească ajutor.
- c. să renunțe la speranță.
- d. să spere în continuare.

5. Selectează, din fragmentul următor, trei forme verbale nepersonale diferite, pe care le vei preciza: „și tocmai când eram hotărât a spune mamei aceste, iaca și soarele răsare, vestind o zi frumoasă, și Luca Moșneagu [...] se și aude strigând afară: «Gata sunteți? Haidem! că eu vă aștept cu caii înhămați.». Mama atunci mă și ia răpede-răpede la pornit, fără să am când îi spune de călugărie.” **6 puncte**

Verbul	Precizarea formei verbale nepersonale

6. Alcătuieste o propoziție afirmativă, în care substantivul „minte” să fie complement direct (1) și o propoziție negativă, în care adverbul „măine” să fie atribut (2). **6 puncte**

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: „Dar eu mă lupt cu gândul cum să-i port de cheltuială, căci banii nu se culeg de la trunchiu, ca surcelele.”. **6 puncte**

8. Rescrie corect mesajul de mai jos, preluat din comentariul unui participant la o activitate Erasmus. **6 puncte**

Prefer mai bine să discutăm despre cele peste douăzeci și două mii de activități organizate în ultimele decenii pentru tinerii Europeni, solitari cu cei afectați de schimbările climatice. Vorbim, așadar, decât de un procent de 60% din totalul activităților.
